

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

Годишњи извештај о пословању за 2015. годину

Београд, јун 2016.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

У складу са Законом о тржишту капитала (Службени гласник РС бр.31/2011) члана 29. Закона о рачуноводству (Службени гласник бр. 62/2013 и члана 3 Правилника о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава (Службени гласник РС бр.14/2012 и 5/2015), ЈП Завод за уџбенике ,Београд, објављује

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2015. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

1. Основни подаци
2. Подаци о Управи Друштва
3. Кратак опис пословних активности и организациона шема
4. Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Друштва, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине
5. Опис очекиваног развоја Друштва у наредном периоду, промене у у пословним политикама Друштва и главних ризика и претњи којима је пословање Друштва изложено
6. Важнији пословни догађаји који су наступили након протеча пословне године за који је извештај припремљен
7. Активности Друштва на пољу истраживања и развоја и заштите животне средине

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно Предузеће Завод за уџбенике, БЕОГРАД

Седиште: Београд, Обилићев венац бр.5

Матични број: 20216255

ПИБ: 104715502

Шифра делатности: 5811 издавачка делатност

Организациони облик: јавно предузеће

Датум оснивања: 13.11.2006. године

Просечан број запослених у Друштву у 2014. години је 262.

Веб сајт: www.zavod.co.rs

2. ПОДАЦИ О УПРАВИ ДРУШТВА

Органи управљања у Друштву су: **Надзорни одбор као орган надзора од пет чланова и**

Директор Друштва, као орган пословођења је Драгољуб Којчић.

3. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ

Опис делатности

Јавно предузеће „Завод за уџбенике“, једини је издавач у области уџбеника чији је оснивач Република Србија, тако да као јавни издавач представља предузеће од националног значаја. Исто тако према Закону о уџбеницима, ово предузеће као јавни издавач једино је у обавези да обезбеди нискотиражне уџбенике, а то су уџбеници на језицима националних мањина, уџбеници примерени потребама ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, за огледне програме, за стицање образовања по посебним програмима и за одговарајуће предмете.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Од оснивања 1957 године до данас Завод остварује добит, никада није био корисник буџетских средстава и није примао дотације из јавних извора.

Завод је једини издавач уџбеника који део своје добити уплаћује у буџет Владе Републике Србије, што је од 2008 године до данас износило једна милијарда динара. Завод за уџбенике штампа искључиво у Србији и на тај начин обезбеђује посао за више хиљада спољних сарадника запослених у штампаријама и аутора књига. Уџбеници Завода се сврставају у европски висок стандард школске књиге.

Друштво се финансира из сопствених средстава остварених на тржишту продајом уџбеника, вануџбеничке литературе, наставних средстава, комисионе робе и др.

Општи преглед тржишних услова и преглед посебних законских прописа

Најважнији закон који регулише издавачку делатност је Закон о уџбеницима.

Остали прописи који се примењују су:

Закон о јавним набавкама

Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама

Закон о привредним друштвима

Закон о буџетском систему

Закон о основама система образовања и васпитања

Закон о облигационим односима

Закон о ауторским и сродним правима

Закон о раду

Закон о јавним предузећима

Закон о рачуноводству

Организациона шема

Седиште Друштва је у Београду.

Организациона шема је саставни део Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Друштва.

Стручне службе (развој и маркетинг, квалитет, правна и кадровска, план и анализа, информационе технологије, финансије и рачуноводство, малопродајни објекти) су лоциране у Београду, а пословање се обавља и преко Дистрибутивних центара у Нишу и Косовској Митровици, као и Пословног центра у Новом Саду

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

4. ВЕРОДОСТОЈАН ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА, ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ И ПОДАЦИ ВАЖНИ ЗА ПРОЦЕНУ СТАЊА ИМОВИНЕ

Веродостојан приказ развоја и резултат пословања друштва, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине детаљно су дати у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину.

У наставку су приказани само неки од релевантних параметара пословања:

СТРУКТУРА УКУПНОГ ОСТВАРЕНОГ РЕЗУЛТАТА

		Остварено 2014.г.	План 2015.г.	Остварено 2015г.	Индекс	
	Структура бруто резултата	износ	износ	износ	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1	Пословни приходи и расходи					
	Пословни приходи	577.688.000,00	615.569.000,00	567.412.000,00	98,22	92,18
	Пословни расходи	731.833.000,00	692.731.000,00	674.969.000,00	92,23	97,44
	Пословни резултат	-154.145.000,00	-77.162.000,00	-107.557.000,00		
2	Финансијски приходи и расходи					
	Финансијски приходи	125.307.000,00	160.000.000,00	62.612.000,00	49,97	39,13
	Финансијски расходи	1.982.000,00	400.000,00	729.000,00	36,78	182,25
	Финансијски резултат	123.324.000,00	159.600.000,00	61.883.000,00	50,18	38,77
3	Остали приходи и расходи					
	Остали приходи	14.911.000,00	2.300.000,00	42.628.000,00	285,88	1.853,39
	Остали расходи	7.288.000,00	12.000.000,00	6.484.000,00	88,97	54,03
	Резултат осталих прихода и расхода	7.623.000,00	-9.700.000,00	36.144.000,00		
4	Приходи и расходи од ускладјивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха					
	Приход	2.000,00		10.143.000,00		
	Расход	218.043.000,00		712.000,00	0,33	
	Нето ефекат	-218.041.000,00		9.431.000,00		
5	Укупан бруто резултат					
	УКУПНИ ПРИХОДИ	717.908.000,00	775.569.000,00	738.055.000,00	102,81	95,16
	УКУПНИ РАСХОДИ	959.737.000,00	713.742.000,00	735.522.000,00	76,64	103,05
	Добитак/губитак пре опорезивања	-241.829.000,00	61.827.000,00	2.533.000,00		4,10
	Нето добитак/губитак					

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Пословни приходи остварени су у 2015. години у проценту од 92,18% у односу на планиране.

Пословни расходи остварени су у 2015.години у проценту од 97,44% у односу на планиране.

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

Ликвидност се дефинише као способност дужника да уредно измирује новчане обавезе у роковима доспећа.

Основу за анализу ликвидности чине подаци о обртној имовини који су изказани у билансу стања и у извештају о токовима готовине.

ИЗВОД ИЗ БИЛАНСА СТАЊА 31.12.2015.

		Остварено 2015.г.	Остварено 2014.г.
	АКТИВА/ПАСИВА	износ	износ
	2	3	4
1	Стална имовина (1.1 до 1.3)	707.382.000,00	734.130.000,00
1.1	Нематеријална имовина	4.996.000,00	7.775.000,00
1.2	Некретнине, постројења и опрема	626.026.000,00	651.621.000,00
1.3	Дугорочни финансијски пласмани	76.360.000,00	74.734.000,00
2	Обртна имовина (2.1 до 2.8)	2.514.580.000,00	2.608.959.000,00
2.1	Залихе	650.721.000,00	607.418.000,00
2.2	Потраживања по основу продаје	12.641.000,00	9.458.000,00
2.3	Друга потраживања	52.272.000,00	48.044.000,00
2.4	Краткорочни финансијски пласмани	1.594.602.000,00	1.658.533.000,00
2.5	Готовински еквиваленти и готовина	198.036.000,00	280.618.000,00
2.6	Порез на додату вредност	4.320.000,00	3.722.000,00
2.7	Активна временска разграничења	1.988.000,00	1.166.000,00
2.8	Одложена пореска средства		
	УКУПНО АКТИВА (1+2)	3.221.962.000,00	3.343.089.000,00
	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	27.983.000,00	27.522.000,00
3	Капитал (3.1 до 3.4)	3.021.313.000,00	3.023.780.000,00
3.1	Основни капитал	2.155.315.000,00	2.155.315.000,00
3.2	Резерве	110.013.000,00	110.013.000,00
3.3	Нераспоредјени добитак ранијих/текуће године	755.985.000,00	1.000.281.000,00
3.4	Губитак		-241.829.000,00
4	Дугорочна резервисања	65.417.000,00	56.216.000,00
5	Дугорочне обавезе		
6	Краткорочне обавезе	135.232.000,00	263.093.000,00
	УКУПНО ПАСИВА (3+4+5+6)	3.221.962.000,00	3.343.089.000,00

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		
--	--------------------	--	--

ИЗВОД ИЗ ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ 01.01.2014.-31.12.2015.

		Остварено 2015.г.	Остварено 2014.г.
ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ		износ	износ
1	2	3	4
1	Токови готовине из пословних активности		
1.1	Приливи готовине из пословних активности	571.451.000,00	718.590.000,00
1.2	Одливи готовине из пословних активности	764.013.000,00	778.566.000,00
	Нето одлив готовине из пословних активности (1.1-1.2)	-192.562.000,00	-59.976.000,00
2	Токови готовине из активности инвестирања		
2.1	Приливи готовине из активности инвестирања	127.544.000,00	226.383.000,00
2.2	Одливи готовине из активности инвестирања	13.243.000,00	1.600.000,00
	Нето прилив готовине из активности инвестирања(2.2-2.1)	114.301.000,00	224.783.000,00
3	Токови готовине из активности финансирања		
3.1	Приливи готовине из активности финансирања		
3.2	Одливи готовине из активности финансирања	5.000.000,00	
	Нето одлив готовине из активности финансирања (3.2-3.1)	-5.000.000,00	
3	СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ 1.1.+2.1+3.1	698.995.000,00	944.973.000,00
4	СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ 1.2.+2.2.+3.2	782.256.000,00	780.166.000,00
5	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	280.618.000,00	111.402.000,00
6	Позитивне курсне разлике	679.000,00	4.482.000,00
7	Негативне курсне разлике		73.000,00
8	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА	198.036.000,00	280.618.000,00

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Најзначајнији показатељи ликвидности су следећи:

1. Општи рацио ликвидности

Општи рацио ликвидности показује степен покривености обавеза које доспевају за плаћање у периоду од годину дана са укупном обртном имовином.

Општи рацио ликвидности је количник обртних средстава и краткорочних обавеза:

Општи рацио ликвидности 2015.година = $2.514.580.000,00/135.232.000,00=18,59$
Општи рацио ликвидности 2014.година = $2.608.958.000,00/263.092.000,00=9,92$

2. Рацио редуциране активности

Рацио редуциране активности показује степен покривености краткорочних обавеза ликвидном, лако уновчивом имовином. Овај показатељ искључује из обртне имовине залихе и стална средства намењена продаји, што значи да представља количник потраживања увећаних за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочних обавеза.

Рацио редуциране активности 2015.година = $210.677.000,00/135.232.000,00=1,56$
Рацио едуциране активности 2014.година = $290.076.000,00/263.092.000,00=1,10$

3. Рацио тренутне ликвидности

Рацио тренутне ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза готовином и готовинским еквивалентима, што значи да представља количник готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавеза.

Рацио тренутне ликвидности 2015.година = $198.036.000,00/135.232.000,00=1,46$
Рацио тренутне ликвидности 2014.година = $280.618.000,00/263.092.000,00=1,07$

4. Нето обртна имовина

Ово мерило ликвидности и солвентности може се посматрати са становишта активе или са становишта пасиве.

Са становишта активе, нето обртна средства су вишак обртне имовине који преостане након измирења краткорочних обавеза.

Нето обртна имовина 2015.година = $2.514.580.000,00-135.232.000,00=2.379.348.000,00$
Нето обртна имовина 2014.година = $2.608.958.000,00-263.092.000,00=2.345.866.000,00$

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Утврђивањем састава и уновчивости обртних средстава као и структуре и доспелости краткорочних обавеза могуће је извршити анализу квалитета нето обртне имовине.

% нето обртне имовине у укупној обртној имовини 2015.година =
 $2.279.350.000,00/2.514.580.000,00=91\%$

% нето обртне имовине у укупној обртној имовини 2014.година =

$2.345.866.000,00/2.608.958.000,00=90,00\%$

% нето обртне имовине у укупној активи 2015.година =

$2.279.350.000,00/3.221.962.000,00=71\%$

% нето обртне имовине у укупној активи 2014.година =

$2.345.866.000,00/3.287.244.000,00=71,00\%$

АНАЛИЗА ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Билансна анализа ликвидности може бити недовољна за сагледавање ликвидности, већ је корисно анализирати извештај о токовима готовине, који представља најважнији извор информација за оцену ликвидности.

Као показатељ ликвидности може послужити однос између нето прилива готовине из пословних активности и пословног добитка.

Ефикасност наплате као однос између прилива готовине из пословних активности и пословних прихода показује степен одступања наплате продаје у односу на исказане приходе од продаје.

Ефикасност наплате 2015.година = $198.036.000,00/567.412.000,00=35\%$

Ефикасност наплате 2014.година = $280.618.000,00/577.688.000,00=49,00\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКЕ СТРУКТУРЕ И СИГУРНОСТИ

Однос између сопствених и позајмљених извора финансирања указује на квалитет финансијске структуре, сигурност поверилаца и могућег одрживог развоја Друштва.

Најзначајнији показатељи финансијске структуре и сигурности су:

1. Степен задужености

Задуженост Друштва мерена односом укупних обавеза и укупних извора финансирања (укупна пасива) показује степен финансирања пословања из туђих извора:

Степен задужености 2015.година = $200.649.000,00/3.221.962.000,00=6\%$

Степен задужености 2014.година = $319.308.000,00/3.287.244.000,00=9,71\%$

2. Рацио сопственог капитала

Удео сопствених извора у укупној пасиви је показатељ у којој мери се Друштво финансира из сопствених извора.

Рацио сопственог капитала 2015.година = $2.911.300.000,00/3.221.962.000,00=90\%$

Рацио сопственог капитала 2014.година = $2.965.398.000,00/3.287.244.000,00=90,20\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ОБРТА

Ефикасност располагања средствима и ресурсима Друштва моше се утврдити помоћу следећих показатеља: коефицијент обрта купаца, коефицијент обрта залиха, коефицијент обрта добављача.

Коефицијент обрта купаца је количина прихода од продаје и просечног салда купаца (некоригован за исправку вредности)

Коефицијент обрта купаца 2015.година = $458.958.000,00/32.370.640,00=14,18$

Коефицијент обрта купаца 2014.година = $561.876.000,00/53.373.480,64=10,53$

Коефицијент обрта залиха је количних трошкова продатих производа (пословних расхода) и просечног салда залиха (збир стања залиха на почетку и на крају године подељен на 2)

Коефицијент обрта залиха 2015.година = $674.969.000,00/629.069.000,00=1,07$

Коефицијент обрта залиха 2014 година = $731.833.000,00/617.140.000,00=1,19$

Коефицијент обрта добављача је количник вредности годишњих набавки и просечног салда добављача.

Како вредност годишњих набавки није ставка која се егзактно исказује у финансијским извештајима за ову анализу се вредност годишњих набавки израчунава као збир трошкова продатих производа увећаних за стање залиха на крају године и умањених за стање залиха на почетку године.

Коефицијентобрта добављача 2015.година = $203.382.797,00/13.770.000,00=14,77$

Коефицијентобртадобављача2014.година= $1.475.373.000,00/9.982.878,69=147,79$

ПОКАЗАТЕЉИ РЕНТАБИЛНОСТИ

Рентабилност као један од основних принципа репродукције захтева да се оствари максимална добит и принос са што мање ангажованих средстава у процесу пословања.

Стопа пословног добитка представља количник пословног добитка и укупних пословних прихода.

Стопа пословног добитка 2015.година = /

Стопа пословног добитка 2014.година = /

Друштво је пословну годину 2014 завршило са губитком.

Стопа приноса на имовину као количник пословног добитка и просечне пословне имовине показује степен прираста укупно ангажованих пословних средстава.

Стопа приноса на имовину 2015.година = /
Стопа приноса на имовину 2014.година = /

Стопа приноса на капитал као количник нето добитка и просечног износа капитала показује процентуални прираст сопственог капитала.

Стопа приноса на капитал 2015.година =/
Стопа приноса на капитал 2014.година =/

**5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ,
ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА И ГЛАВНИ РИЗИЦИ И
ПРЕТЊЕ КОЈИМА ЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА ИЗЛОЖЕНО**

Стратешки циљеви
Развој модерног и динамичног предузећа
Развој уџбеника високог квалитета
Боља позиција на тржишту уџбеника
Стављање учитеља и наставника у фокус активности
Развој електронског издаваштва
Развој продајне мреже
Успостављање квалитета као филозофије предузећа
Стварање напредног информационог система
Оптимизација трошкова производње
Изградња партнерских односа са свим заинтересованим странама
Друштвено одговорно пословање
Развој иновативних наставних средстава

У складу са дугорочним планом пословних активности у наредном периоду Друштво планира даљи развој, побољшање сарадње са домаћим и ино купцима и добављачима као и повећање тржишног учешћа на тржишту Србије.

Пословање Друштва је изложено различитим ризицима.

Нелојална конкуренција на тржишту издаваштва је главни разлог пада продаје и у 2015 години. Нелојална конкуренција и нови Закон о уџбеницима захтева од нас да значајно мењамо начин пословања и прилагођавамо се новонасталим условима тржишта.

Истраживањем тржишта дошли смо до закључка да нам је потребна промена у виду надоградње нашег основног производа софтвером за електронске уџбенике.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Сходно томе очекујемо значајан раст продаје , јер би Завод као и ранијих година, био иноватор на тржишту са оваквом понудом.

Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире на време.

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Такође, руководство Друштва прати планиране и стварне новчане токове и одржава адекватан однос између доспећа финансијских средстава и обавеза.

6. ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАДЈАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ ПРИПРЕМЉЕН

Након протеча пословне године нису наступили пословни догађаји који имају значајне позитивне или негативне ефекте на текуће пословање.

7. АКТИВНОСТИ ДРУШТВА НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На пољу развоја Друштво је стартовало у 2015. години са имплементацијом новог пословног информационог система.

Место одлучивања о избору уџбеника је школа и зато претежну активност треба усмерити ка школи, односно на лица у школи која одлучују о избору издавача. Уколико се школа одлучи за заводова издања више није битно којим каналима продаје ће их набавити (директна продаја школама, продаја књижарима, продаја другим правним лицима и продаја преко сопствене малопродаје).

На пољу заштите животне средине Друштво примењује законску регулативу.

У Београду, 01.06.2016.

Законски заступник

Драгољуб Којчић